

**סיוע המדינה באירוח חטופים ששבו ארצה ובני משפחותיהם, בני משפחה של חטופים
בשבי ובני משפחה של נעדרים במתקני הארחה – מלחמת "חרבות ברזל"**

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 950 מיום 12.10.2023 בדבר תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה המצויה בסמוך לגבול רצועת עזה וקליטתה - "חרבות ברזל" (להלן – **החלטה מס' 950**), החלטת ממשלה מס' 975 מיום 18.10.2023 בדבר תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) ולקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל' (להלן – **החלטה מס' 975**), החלטת ממשלה מס' 988 מיום 23.10.2023 בדבר סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה מס' 988**), החלטת ממשלה מס' 1006 מיום 29.10.2023 בדבר הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, תושבי העיר אשקלון ותושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה מס' 1006**), החלטת ממשלה מס' 1074 מיום 21.11.2023 בדבר הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, לקשישים ומחוסרי עורף משפחתי תושבי העיר אשקלון ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה מס' 1074**), ובמסגרת המענים האזרחיים למשפחות החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1058 מיום 12.11.2023 בדבר הקמת מנהלת החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם והסדרה בעניין פעילות משל"ט 'מהלב' (להלן – **החלטה מס' 1058**), לאור הרצון לסייע לחטופים ששבו ארצה במלחמת "חרבות ברזל" ולבני משפחותיהם, לבני המשפחה של החטופים שעדיין בשבי ולבני המשפחה של נעדרים, באמצעות אירוחם במתקני הארחה:

1. להורות לשר התיירות לאפשר קליטת חטופים השבים ארצה במלחמת "חרבות ברזל" ואת בני משפחותיהם, וכן בני משפחה של חטופים שעדיין בשבי ובני משפחה של נעדרים, במתקני הארחה, בהתאם להסכמים שנחתמו או ייחתמו, בכפוף לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ולתקנותיו, בין המדינה באמצעות משרד התיירות לבין מתקני הארחה, ובהתאם לסמכויות שניתנו למשרד התיירות במסגרת החלטה מס' 975.
2. קליטת האוכלוסיות האמורות לעיל במתקני הארחה תיעשה בהתאם להגשת בקשות פרטניות יזומות ולצרכים ספציפיים שיועברו למשרד התיירות על ידי משרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב" שמסייע למשרד ראש הממשלה בנושאים אזרחיים הנוגעים לחטופים, הנעדרים, השבים ארצה ובני משפחותיהם, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1058.
3. לעניין החלטה זו, "בן משפחה" - בן זוג (לרבות ידוע בציבור), הורים, אחים, ילדים, הורי הורים, נכדים.

4. קליטת האוכלוסייה במתקני הארחה כאמור בהחלטה זו, תיעשה בהתאם לתקופת הפינוי כפי שנקבעה בהחלטת ממשלה מס' 1074, ועד ליום 31.12.2023.
5. יובהר כי חטופים ששבו ארצה, בני משפחותיהם, בני משפחה של חטופים בשבי ובני משפחה של נעדרים במלחמת "חרבות ברזל" שאינם תושבי היישובים שפוננו למתקני הארחה בהחלטות הממשלה הקודמות, אינם זכאים למענק אכלוס עצמאי כפי שנקבע בהחלטות הממשלה בעניין זה.
6. לצורך מימון החלטה זו, אשר נאמדת בסך של יעלה על 1.5 מלש"ח לחודש, משרד התיירות ישתמש בתקציבים שהועמדו לרשותו לצורך קליטת מפונים בהחלטות הממשלה לעניין זה כפי שהובאו לעיל.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), בעקבות מתקפת טרור על מדינת ישראל, הכריז שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(ג)א(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023) לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מעת לעת.

הקבינט המדיני ביטחוני הכריז על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות בהתאם לסעיף 40 חוק-יסוד: הממשלה בשל המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל באמצעות מתקפת הטרור הרצחנית מרצועת עזה (להלן: "מלחמת חרבות ברזל").

במהלך מתקפת הטרור של ארגון הטרור "חמאס" נחטפו מאות אזרחים ועובדים זרים ועשרות הוגדרו כנעדרים. לאורך תקופת הלחימה שבו ארצה חלק מהחטופים שנשבו על ידי "חמאס", והתבררו הנסיבות להיעדרם של חלק מהנעדרים.

בעקבות האירועים האמורים והתפתחויות נוספות בגבול הצפון, הוחלט בסדרה של החלטות ממשלה, על פינוי אוכלוסייה אזרחית מיישובים בדרום ובצפון, כמפורט להלן.

החלטות ממשלה 950, 975, 978, 988, 1006 ו-1074 (להלן: "החלטות ממשלה לאירוח") ותכנית "משב רוח" נועדו להגנה על ביטחונם ושמירה על רווחתם של תושבי היישובים הסמוכים לאזורי העימות ולהרחיקם פיזית מאזורים אלה ליעדי קליטה מוסדרים. במסגרת זו פונו תושבים רבים למתקני הארחה בהתאם להתקשרויות בין משרד התיירות לבין מתקני הארחה. כעת מוצע לסייע לחטופים ששבו ארצה במלחמת "חרבות ברזל" באמצעות קליטתם במתקני הארחה. כמו כן, על מנת לסייע לחטופים ששבו ארצה מוצע לקלוט גם את בני משפחתם (בן זוג/בת זוג (לרבות ידוע בציבור), אב/אם, אח/אחות, ילד/ילדה, סבא/סבתא, נכד/נכדה) במתקן הארחה שבו יתארחו החטופים ששבו ארצה או במתקן הארחה סמוך ככל הניתן.

בנוסף, מוצע לסייע למשפחותיהם של חטופים שעדיין בשבי וכן למשפחותיהם של הנעדרים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" באמצעות קליטתם במתקני הארחה.

משרד התיירות יפעל לקליטה של האוכלוסיות האמורות בהתאם לבקשות פרטניות יזומות ולצרכים ספציפיים, כפי שיועברו לו על ידי משרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב" שמסייע למשרד ראש הממשלה בנושאים אזרחיים הנוגעים לחטופים, הנעדרים, השבים ארצה ובני משפחותיהם. זאת בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1058 מיום 12.11.2023 בדבר הקמת מנהלת החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם והסדרה בעניין פעילות משל"ט 'מהלב'. כלומר, קליטת האוכלוסיות האמורות לא תיעשה באופן גורף, אלא בהתאם להגשת בקשות פרטניות יזומות ולצרכים ספציפיים שיועברו למשרד התיירות על ידי משרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב".

יצוין כי חלק ניכר מהחטופים והנעדרים מתגוררים דרך קבע ביישובי עוטף עזה ("עוטף ישראל") או שחלק מקרוביהם, אותם ביקרו בעת המתקפה, מתגוררים שם. כלומר, חלקם נמנים עם האוכלוסיות הזכאיות לקליטה ואירוח במתקני הארחה בהתאם להחלטות הממשלה לאירוח. יחד עם זאת, לחלקם קרובי משפחה שאינם מתגוררים בעצמם ביישובי עוטף ישראל, ולכן אינם נמנים עם האוכלוסייה הזכאית לקליטה ואירוח, אף שייתכן שקרובי משפחה אחרים כן זכאים.

סיוע בדרך זו נדרש ממספר טעמים: החטופים ששבו ארצה זקוקים למעטפת התומכת של בני משפחתם ומבקשים לשקם את התא המשפחתי, ולכן יש צורך לאפשר להם לשהות במחיצתם גם אם בני המשפחה לא נמנים עם האוכלוסיות שפוננו על ידי המדינה, ובמקרים שבהם מגורי המשפחה אינם מתאימים לצרכיהם. כמו כן, יש חטופים ששבו ארצה ולצורך שיקומם יש צורך לשכן אותם ואת בני משפחתם בסביבה ניטרלית ולא בסביבת המגורים הרגילה.

בנוסף חלק מהחטופים ששבו ארצה ממשיכים לקבל טיפולים במרכזים רפואיים הרחוקים ממקום מגוריהם הקבוע, ולכן יש צורך לשכן אותם ואת בני משפחתם בסמיכות למרכזים הרפואיים. כמו כן, חלק מהחטופים ששבו ארצה ובני משפחתם, וגם בני המשפחה של החטופים שטרם שוחררו ובני המשפחה של נעדרים מבקשים לשהות בסמיכות למוקדי הפעילות לצורך השתתפות בפעילויות שונות כמו פגישות עם נציגי המדינה, עם משלחות בינלאומיות ובכלל לשהות בסמיכות לסביבה התומכת בכיכר החטופים.

הצורך בטיפול במשפחות החטופים והנעדרים התפתח עם הזמן, ביתר שאת עם השבת חלק מן החטופים ארצה, ולכן משרד התיירות מבקש להסדיר את קליטת האוכלוסיות האמורות בהתאם לצורכיהן ועל פי דרישות משרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב". הבקשות שיתקבלו ממשרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב" יידונו בוועדה חריגים של משרד התיירות בהתאם לקריטריונים שייקבעו.

יודגש, כי לא כל האנשים הנמנים עם האוכלוסיות שאליהן מתייחסת ההצעה מבקשים לשהות במתקני הארחה במימון המדינה. קשה להעריך כמה מן הזכאים לפי ההחלטה יממשו את זכאותם בפועל, אך בהערכה גסה על סמך סוגי הפניות שהתקבלו עד כה מדובר בעלות של כ- 1.5 מיליון ₪ לחודש.

לאור האמור, ועל מנת לסייע לחטופים ששבו ארצה ולבני משפחותיהם, לבני משפחה של חטופים בשבי ובני משפחה של נעדרים במלחמת "חרבות ברזל", מוצע להורות לשר התיירות לקלוט את האוכלוסייה האמורה, אף שאינה מתגוררת ביישובים הזכאים לפינוי על חשבון המדינה, במתקני הארחה, בהתאם להתקשרויות שבין משרד התיירות לבין מתקני הארחה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה:

תקציב:

בהתאם לסעיף 6 בהצעת מחליטים זו, תקציב שלא יעלה על 1.5 מלש"ח לחודש מתוך התקציב לאירוח מפונים שנקבע בהחלטות הממשלה לעניין זה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם:

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:

שר האוצר – תומך;

שר הביטחון – תומך;

החלטות קודמות של הממשלה בנושא:

החלטת ממשלה מס' 950 מיום 12.10.2023 "תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה המצויה בסמוך לגבול רצועת עזה וקליטתה - "חרבות ברזל";

החלטת ממשלה מס' 975 מיום 18.10.2023 "תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0 – 5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות הברזל';

החלטת ממשלה מס' 988 מיום 23.10.2023 "סיוע המדינה לתושבי ישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה";

החלטת ממשלה מס' 1006 מיום 29.10.2023 "הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, תושבי העיר אשקלון ותושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה";

החלטת ממשלה מס' 1058 מיום 12.11.2023 "הקמת מנהלת החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם והסדרה בעניין פעילות משל"ט 'מהלב';

החלטת ממשלה מס' 1074 מיום 21.11.2023 "הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, לקשישים ומחוסרי עורף משפחתי תושבי העיר אשקלון ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה";

החלטת ממשלה מס' 1058 מיום 12.11.2023 "הקמת מנהלת החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם והסדרה בעניין פעילות משל"ט 'מהלב'.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

חוות דעת של היועץ המשפטי של משרד התיירות מצורפת, והיא על דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים:

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

סיווג משני: -----.

**מגישים: ראש הממשלה
שר התיירות**

**כ"ה בכסלו התשפ"ד
08 בדצמבר 2023**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה :

סיוע המדינה באירוח חטופים ששבו ארצה ובני משפחותיהם, בני משפחה של חטופים בשבי ובני משפחה של נעדרים במתקני הארחה – מלחמת "חרבות ברזל".

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), בעקבות מתקפת טרור על מדינת ישראל, הכריז שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 9(ב) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023) לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מעת לעת.
2. הקבינט המדיני ביטחוני הכריז על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות בהתאם לסעיף 40 חוק-יסוד: הממשלה בשל המלחמה שנכפתה על מדינת ישראל באמצעות מתקפת הטרור הרצחנית מרצועת עזה (להלן: "מלחמת חרבות ברזל").
3. במהלך מתקפת הטרור של ארגון הטרור "חמאס" נחטפו מאות אזרחים ועובדים זרים ועשרות הוגדרו כנעדרים. לאורך תקופת הלחימה שבו ארצה חלק מהחטופים שנשבו על ידי "חמאס", והתבררו הנסיבות להיעדרם של חלק מהנעדרים.
4. בעקבות האירועים האמורים והתפתחויות נוספות בגבול הצפון, הוחלט בסדרה של החלטות ממשלה, על פינוי אוכלוסייה אזרחית מיישובים בדרום ובצפון, כמפורט להלן.
5. החלטות ממשלה 950, 975, 978, 988, 1006 ו-1074 (להלן: "החלטות ממשלה לאירוח") ותכנית "משב רוח" נועדו להגנה על ביטחונם ושמירה על רווחתם של תושבי היישובים הסמוכים לאזורי העימות ולהרחיקם פיזית מאזורים אלה ליעדי קליטה מוסדרים. במסגרת זו פונו תושבים רבים למתקני הארחה בהתאם להתקשרויות בין משרד התיירות לבין מתקני הארחה.
6. עם הימשכות תקופת הלחימה ובהמשך לשחרורם של חלק מהחטופים, הועלו על ידי החטופים ששבו ארצה, ועל ידי משפחותיהם, צרכים בקשר למקום שהייתם, שהועברו למשל"ט "מהלב" שמסייע למשרד ראש הממשלה בנושאים אזרחיים הנוגעים לחטופים, הנעדרים, השבים ארצה ובני משפחותיהם, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1058 מיום 12.11.2023 בדבר הקמת מנהלת החטופים, הנעדרים, השבים ארצה ומשפחותיהם והסדרה בעניין פעילות משל"ט 'מהלב'.
7. יצוין כי חלק ניכר מהחטופים והנעדרים מתגוררים דרך קבע ביישובי עוטף עזה ("עוטף ישראל") או שחלק מקרוביהם, שאותם ביקרו בעת המתקפה, מתגוררים שם. כלומר,

חלקם נמנים עם האוכלוסיות הזכאיות לקליטה ואירוח במתקני הארחה בהתאם להחלטות הממשלה לאירוח. עם זאת, לחלקם קרובי משפחה שאינם מתגוררים בעצמם ביישובי עוטף ישראל, ולכן אינם נמנים עם האוכלוסייה הזכאית לקליטה ואירוח, אף שייתכן שקרובי משפחה אחרים כן זכאים.

8. סיוע בדרך זו נדרש ממספר טעמים: החטופים ששבו ארצה זקוקים למעטפת התומכת של בני משפחתם ומבקשים לשקם את התא המשפחתי, ולכן יש צורך לאפשר להם לשהות במחיצתם גם אם בני המשפחה לא נמנים עם האוכלוסיות שפוננו על ידי המדינה, ובמקרים שבהם מגורי המשפחה אינם מתאימים לצרכיהם. כמו כן, יש חטופים ששבו ארצה ולצורך שיקומם יש צורך לשכן אותם ואת בני משפחתם בסביבה ניטרלית ולא בסביבת המגורים הרגילה.

9. בנוסף חלק מהחטופים ששבו ארצה ממשיכים לקבל טיפולים במרכזים רפואיים הרחוקים ממקום מגוריהם הקבוע, ולכן יש צורך לשכן אותם ואת בני משפחתם בסמיכות למרכזים הרפואיים. כמו כן, חלק מהחטופים ששבו ארצה ובני משפחתם, וגם בני המשפחה של החטופים שטרם שוחררו ובני המשפחה של נעדרים מבקשים לשהות בסמיכות למוקדי הפעילות לצורך השתתפות בפעילויות שונות כמו פגישות עם נציגי המדינה, עם משלחות בינלאומיות ולשהות בסמיכות לסביבה התומכת בכיכר החטופים.

10. הצורך בטיפול במשפחות החטופים והנעדרים התפתח עם הזמן, ביתר שאת עם השבת חלק מן החטופים ארצה, ולכן משרד התיירות מבקש להסדיר את קליטת האוכלוסיות האמורות בהתאם לצורכיהן כפי שיעלו בבקשות פרטניות יזומות ממשרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב", ולא באופן גורף. הבקשות שיתקבלו ממשרד ראש הממשלה ומשל"ט "מהלב" יידונו בוועדה חריגים של משרד התיירות בהתאם לקריטריונים שייקבעו.

11. יודגש, כי לא כל האנשים הנמנים עם האוכלוסיות שאליהן מתייחסת ההצעה מבקשים לשהות במתקני הארחה במימון המדינה.

12. כדי להיענות לאותם צרכים, מוצע להורות לשר התיירות לאפשר קליטת חטופים השבים ארצה במלחמת "חרבות ברזל" ואת בני משפחותיהם, וכן בני משפחה של חטופים שעדיין בשבי ובני משפחה של נעדרים, במתקני הארחה, בהתאם להסכמים שנחתמו או ייחתמו, בכפוף לדיני המכרזים, בין המדינה באמצעות משרד התיירות לבין מתקני הארחה, ובהתאם לסמכויות שניתנו למשרד התיירות במסגרת החלטה מס' 975 מיום 18.10.2023 בדבר תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) ולקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל'.

13. קליטת האוכלוסייה במתקני הארחה כאמור בהחלטה זו, תיעשה בהתאם לתקופת הפינוי כפי שנקבעה בהחלטת ממשלה מס' 1074, ועד ליום 31.12.2023

14. יובהר כי חטופים ששבו ארצה, בני משפחותיהם, בני משפחה של חטופים בשבי ובני משפחה של נעדרים במלחמת "חרבות ברזל" שאינם תושבי היישובים שפוננו למתקני

הארכה בהחלטות הממשלה הקודמות, אינם זכאים למענק אכלוס עצמאי כפי שנקבע בהחלטות הממשלה בעניין זה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

מטרת ההצעה היא להרחיב את מעגל הזכאים לאירוח במתקני קליטה, ואשר קשורים לאירועי מלחמת 'חרבות-ברזל'. מציאת פתרונות שהייה עבורם בימים קשים אלה, בשים לב לנסיבות קונקרטיות, לצרכים ספציפיים ובהתאם לבקשות פרטניות יזומות ולצרכים ספציפיים שיעלו ולאחר אישור הקליטה על ידי ועדת חריגים של משרד התיירות בהתאם לקריטריונים שייקבעו היא לא רק סבירה בנסיבות העניין, אלא גם ראויה, מוצדקת ומוסרית.

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד האוצר - אין מניעה משפטית;

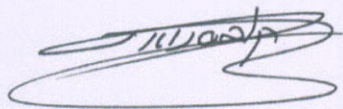
משרד הביטחון – אין מניעה משפטית;

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בנסיבות העניין, ועל דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

קובסניאנו דוד, עו"ד

יועמ"ש משרד התיירות

תפקיד

שם